

UNISECO

Europos sąjungos
Horizon 2020
programa
(Nr. 773901)

Agroekologinio ūkininkavimo žinių ir praktinių įgūdžių prieigos gerinimas Lietuvos ūkininkams siekiant sustiprinti perėjimą prie agroekologinio žemės ūkio

Nuotraukos autorė: Audronė Alijošiūtė-Paulauskienė

Agroekologinių žemės ūkio sistemų tvarumo pažinimas ir gerinimas Europos sąjungoje

PROBLEMATIKOS SANTRAUKA

Igyvendinant Lietuvos atvejo studiją, vienas labiausiai rūpimų klausimų buvo ekstensyvaus natūralių ganyklų ir šlapynių buveinių naudojimo išsaugojimas, kuriam gali padėti pienininių ūkių perėjimas prie agroekologinio/ darnesnio ūkininkavimo praktikų. Bent jau kol kas šis sektorius sparčiai intensyvėja, prarandamos vertingos pievų buveinės.

PROBLEMA

Agroekologinio ūkininkavimo žinių trūkumas ir žemas ūkininkų verslumas yra vienos pagrindinių kliūčių. Nepakankamas prisitaikymas prie kintančių socioekonominių aplinkybių nulėmė pienininkystės ūkių nykimą. Ūkių skaičius sumažėjo net 50% per 5 metus, pagrinde smulkiųjų ūkių sąskaita. Bendram žemės ūkio intensyvėjimui Lietuvoje (pvz. natūrinių pievų plotas per pastaruosius 20 metų sumažėjo daugiau kaip 20%) reikia atsvaros, tokios kaip agroekologinis ūkininkavimas, tam kad būtų išsaugotos vertingos buveinės.

SPRENDIMAS

Be pažangesnių žemės ūkio konsultavimo paslaugų, į kurias įeina ir konsultavimas agroekologijos klausimais, tai pat svarbu, kad vyktų žinių mainai tarp ūkininkų, ūkininkų edukacija (įskaitant ir praktinę) būtų organizuojamos lauko dienos. Jas galėtų organizuoti ūkininkų asociacijos ar net patys ūkininkai. Tai turėtų apimti ir verslumo ugdymą ir aukštesnės pridėtinės vertės produktų kūrimą ir gamybą ūkiuose. Pastarasis veiksnys svarbus norint labiau išvystyti vertės grandines, kad agroekologinės gėrybės galėtų lengviau pasiekti visuomenę. Labai svarbu, kad būtų įkurtos naujos ūkininkų asociacijos ir kooperatyvai, arba esamos, kurioms yra aktualus agroekologinis ūkininkavimas būtų sustiprintos. Joms reikalingas gebėjimų stiprinimas ir glaudesnis bendradarbiavimas su valdžios institucijomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis: kitomis asociacijomis, tyrėjais, rinkos dalyviais, siekiant paskatinti agroekologinių praktikų taikymą ir žinių apie agroekologiją sklaidą. Be to, asociacijos turėtų teikti aukšto lygio konsultacijas ūkininkams (žinių, praktinių įgūdžių perdavimas, pagalba su perėjimu prie agroekologinio žemės ūkio). Taip pat turėtų būti sukurtos paramos priemonės, padėsiančios įgyvendinti šiuos pokyčius.

Autoriai:

Gražvydas Jegelevičius,
Elvyra Mikšytė,
Justas Gulbinas

Šalis:

Lietuva

UNISECO

atvejo studija:

Smulkus ir ekstensyvus
pieno ūkis - kelias į
darnią ateitį Lietuvos
pienininkystės
sektoriuje?

Parengta

EN, LT kalbomis

Išleista

2021

Leidėjas:

UNISECO projektas

*Jeigu turite klausimų
dėl šios problematikos
santraukos, prašome
kreiptis el.paštu.*

Kontaktinis el.paštas:

elvyra.miksyte@bef.lt

Ivairiarūšė daugiametė pieva. Autorė: Lina Gulbinė

GALIMI PASIEKIMAI

Padidėjęs žinių apie agroekologinį ūkininkavimą prieinamumas su veikiančiais praktiniais pavyzdžiais (ūkiais), besitęsiančiais lauko bandymais ir matomu ūkininkų perėjimu prie agroekologinio ūkininkavimo praktikų. Ūkininkų verslumo augimas ir didesnės pridėtinės vertės produkcijos sukūrimas ūkiuose. Agroekologija taptų žinoma visuomenėje, o darnios produkcijos vertė būtų geriau suprantama ir jos pasiekiamumas pagerėjęs. Vertingos laukinės gamtos buveinės ir bioįvairovė taptų labiau apsaugoti ir buveinių būklė palaikoma bei stiprinama.

PAPILDOMA INFORMACIJA

Lietuvos atvejo studijos puslapis: <https://uniseco-project.eu/case-study/lithuania>

Iliustruotas pasakojimas apie Lietuvos atvejo studiją:

<https://panda.maps.arcgis.com/apps/Cascade/index.html?appid=0f6e7664f2b44b1a8ea411e859d22357>

APIE UNISECO:

UNISECO yra Europos mokslinių tyrimų projektas, kurio tikslas – plėtoti naujoviškus metodus, padedančius geriau suprasti socio-ekonominius ir politinius veiksnius bei galimas kliūtis, kylančias siekiant vystyti ir įgyvendinti agroekologines praktikas ES ūkininkavimo sistemose.

Projekto koordinatorius: Dr. Gerald Schwarz // El.paštas: gerald.schwarz@thuenen.de // Tel. nr.: +49 531 596 5140 // Tiuneno institutas, Bundesallee 63 38116 Braunschweig, VOKIETIJA

Projekto laikotarpis: 2018 gegužės 1 d.–2021 balandžio 30 d.

<https://cordis.europa.eu/project/id/773901>

<https://zenodo.org/communities/uniseco-h2020/>

UNISECO EIP-Agri projektų duomenų bazėje:

<https://ec.europa.eu/.../understanding-and-improving-sustainability-agro>

APSILANKYKITE UNISECO AGRO-EKOLOGINIŲ ŽINIŲ CENTRE:

<https://uniseco-project.eu>

Projektą finansuoja Europos Sąjungos Horizon 2020 tyrimų ir inovacijų programa (Nr. 773901). Europos Komisija neatsako už bet kokį šiame leidinyje pateiktos informacijos panaudojimą - puslapis atspindi tik autoriaus požiūrį.